

Pavadinimas / Name:	Aplinkos apsaugos veiklos ir išlaidų klasifikatorius Classification of Environmental Protection Activities and Expenditure
Pavadinimo santrumpa / Abbreviation:	CEPA
Klasifikatoriaus versija / Version of the classification:	CEPA 2000
Galioja nuo / Valid from	2002-03-01

1 Aplinkos oro ir klimato apsauga Protection of ambient air and climate

Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aplinkos oro ir klimato apsauga	Description:	Protection of ambient air and climate
Aiškinamosios pastabos:	Aplinkos oro ir klimato apsauga apima priemonės ir veiklos rūšis, kurių tikslas sumažinti teršalų išmetimą į aplinkos orą ar oro teršalų koncentraciją aplinkoje, taip pat priemonės ir veiklos rūšis, kurių tikslas kontroliuoti išmetamųjų dujų, sukeliančių šiltnamio efektą, ir dujų, neigiamai įtakančių stratosferos ozono sluoksnį, kiekį. Čia neįeina priemonės, kurios taikomos išlaidoms taupyti (pvz., energijai taupyti).	Explanatory notes:	Protection of ambient air and climate comprises measures and activities aimed at the reduction of emissions into the ambient air or ambient concentrations of air pollutants as well as to measures and activities aimed at the control of emissions of greenhouse gases and gases that adversely affect the stratospheric ozone layer. Excluded are measures undertaken for cost saving reasons (e.g. energy saving).

1.1 Taršos prevencija keičiant gamybos procesą Prevention of pollution through in-process modifications

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Taršos prevencija keičiant gamybos procesą	Description:	Prevention of pollution through in-process modifications
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas keičiant gamybos technologijas pašalinti ar sumažinti teršalų susidarymą, susijusios su: - švaresnių ir efektyvesnių gamybos procesų ir kitų technologijų (švaresnių technologijų) taikymu, - 'švaresnių' (pritaikytų) produktų vartojimu ar naudojimu. Švaresnės technologijos: prevencinė veikla yra esamo gamybos proceso keitimas nauju, siekiant sumažinti teršalų susidarymą gamybos, saugojimo ar pervežimo metu, pvz.: kuro degimo proceso pagerinimas, tirpiklių paruošimas pakartotiniam naudojimui, išliejimo ir nutekėjimo prevencija gerinant įrangos, rezervuarų ir transporto priemonių sandarumą ir kt. Švaresnių produktų naudojimas: prevencijos veikla yra įrenginių modifikavimas tokiu būdu, kad žaliavos, energija, katalizatoriai ir kitos tarpinės medžiagos būtų pakeisti neteršiančiais (ar mažiau teršiančiais) produktais arba prieš naudojimą būtų apdorotos žaliavos, siekiant padaryti jas mažiau teršiančiomis, pvz.: sieros pašalinimas iš kuro. Į šios pozicijos išlaidas taip pat įtrauktos papildomos sąnaudos naudojant švaresnius produktus (mažo sieringumo degalai, bešvinis benzinas, ekologiškos transporto priemonės ir kt.)	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the elimination or reduction of the generation of air pollutants through in-process modifications related to: - cleaner and more efficient production processes and other technologies (cleaner technologies), - the consumption or use of 'cleaner' (adapted) products. Cleaner technologies: Prevention activities consist of replacing an existing production process by a new process designed to reduce the generation of air pollutants during production, storage or transportation, e.g. Fuel combustion improvement, recovery of solvents, prevention of spills and leaks through improving air-tightness of equipment, reservoirs and vehicles, etc. Use of cleaner products: Prevention activities consist of modifying facilities so as to provide for the substitution of raw materials, energy, catalysts and other inputs by non- (or less) polluting products, or of treating raw materials prior to their use in order to make them less polluting, e.g. Desulphuration of fuel. Expenditure under this position also include the extra-cost of the use of cleaner products (low sulphur fuels, unleaded gasoline, clean vehicles, etc.).

1.1.1 aplinkos orui apsaugoti for the protection of ambient air

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	aplinkos orui apsaugoti	Description:	for the protection of ambient air

1.1.2 klimato ir ozono sluoksniui apsaugoti for the protection of climate and ozone layer			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	klimato ir ozono sluoksniui apsaugoti	Description:	for the protection of climate and ozone layer
1.2 Išmetamųjų dujų ir ventiliacinio oro valymas Treatment of exhaust gases and ventilation air			
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Išmetamųjų dujų ir ventiliacinio oro valymas	Description:	Treatment of exhaust gases and ventilation air
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys apimančios "vamzdžio galo" tipo įrenginių, naudojamų pašalinti ir sumažinti kietųjų dalelių ar kitų oro teršalų, išmetamų deginant kurą arba dėl kitų procesų, sklidimą į orą: filtrų, dulkių šalinimo įrangos, katalizinių keitiklių, antrinio deginimo ir kitos technologijos įrengimą, techninę priežiūrą ir eksploataciją. Taip pat įeina veiklos rūšys, kurių tikslas padidinti dujų dispersiją ir taip sumažinti oro teršalų koncentraciją. Išmetamosios dujos yra išmetamos į orą paprastai per išmetamuosius vamzdžius, dūmtraukius ar kaminus, ryšium su iškastinio kuro deginimu. Ventiliacinis oras yra išmetamosios dujos iš pramonės įmonių oro kondicionavimo sistemų.	Explanatory notes:	Activities involving the installation, maintenance and operation of end-of-pipe equipment for the removal and reduction of emissions of particulate matter or other air-polluting substances either from the combustion of fuels or from processes: filters, dedusting equipment, catalytic converters, post-combustion and other techniques. Also included are activities aimed at increasing the dispersion of gases so as to reduce concentrations of air pollutants. Exhaust gases are emissions into the air, usually through exhaust pipes, stacks or chimneys, due to the combustion of fossil fuels. Ventilation air are exhausts of air conditioning systems of industrial establishments.
1.2.1 aplinkos orui apsaugoti for the protection of ambient air			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	aplinkos orui apsaugoti	Description:	for the protection of ambient air
1.2.2 klimatui ir ozono sluoksniui apsaugoti for the protection of climate and ozone layer			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	klimatui ir ozono sluoksniui apsaugoti	Description:	for the protection of climate and ozone layer
1.3 Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like			
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys, kurių tikslas stebėti teršalų koncentraciją išmetamosiose dujose, oro kokybę ir kt. Taip pat įeina transporto priemonių ir šildymo sistemų išmetamųjų dujų matavimo paslaugos ir ozono sluoksnio, šiltnamio efektą sukeliančių dujų ir klimato kaitos stebėseną. Čia neįeina meteorologijos stočių veikla.	Explanatory notes:	Activities aimed at monitoring the concentrations of pollutants in exhaust gases, the quality of air, etc. Included are measurement services of exhaust gases from vehicles and heating systems and the monitoring related to ozone layer, greenhouse gases and climate change. Weather stations are excluded.

1.4	Kita veikla Other activities		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas apsaugoti aplinkos orą ir klimatą. Čia įeina CEPA 1 būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis aplinkos apsaugos klasėmis susijusių veiklos rūšių.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at the protection of ambient air and climate. Includes regulation, administration, management, training, information and education activities specific to CEPA 1, when they can be separated from other activities related to the same class and from similar activities related to other environmental protection classes.
2	Nuotekų tvarkymas Wastewater management		
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Nuotekų tvarkymas	Description:	Wastewater management
Aiškinamosios pastabos:	Nuotekų tvarkymas apima veiklos rūšis ir priemones, kurių tikslas yra paviršinio vandens taršos prevencija mažinant nuotekų išleidimą į vidaus paviršinius ir jūrų vandenį. Čia įeina nuotekų surinkimas ir jų apdorojimas, įskaitant stebėseną ir reguliavimą. Taip pat įeina kanalizacijos nusodintuvai. Čia neįeina akcijos ir veiklos rūšys, kuriomis siekiama apsaugoti požeminius vandenis nuo teršalų infiltracijos ir vandens telkinių išvalymas po taršos (žr. CEPA 4 sk.). Nuotekos yra apibrėžiamos kaip vanduo, kuris yra bevertis ir daugiau negali būti naudojamas tam tikslui, kuriam arba kurio siekiant jis buvo paruoštas dėl jo kokybės, kiekybės arba atsiradimo laiko.	Explanatory notes:	Wastewater management comprises activities and measures aimed at the prevention of pollution of surface water through the reduction of the release of wastewater into inland surface water and seawater. It includes the collection and treatment of wastewater including monitoring and regulation activities. Septic tanks are also included. Excluded are actions and activities aimed at the protection of groundwater from pollutant infiltration and the cleaning up of water bodies after pollution (see CEPA 4). Wastewater is defined as water that is of no further immediate value for the purpose for which it was used or in the pursuit of which it was produced because of quality, quantity, or time of its occurrence.
2.1	Taršos prevencija keičiant gamybos procesą Prevention of pollution through in-process modifications		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Taršos prevencija keičiant gamybos procesą	Description:	Prevention of pollution through in-process modifications
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas keičiant gamybos technologijas sumažinti paviršiniuose vandenyse teršalų ir nuotekų susidarymą, susijusios su: - švaresnių ir efektyvesnių gamybos procesų ir kitų technologijų (švaresnių technologijų) taikymu, - 'švaresnių' (pritaikytų) produktų vartojimu ar naudojimu. Švaresnės technologijos: prevencinė veikla yra esamo gamybos proceso keitimas nauju, siekiant sumažinti paviršiniuose vandenyse teršalų ir nuotekų susidarymą gamybos metu. Čia įeina kanalizacijos tinklų atskyrimas, gamybos procese panaudoto vandens apdorojimas ir pakartotinis jo naudojimas ir kt. Švaresnių produktų naudojimas: prevencinė veikla yra modifikuoti egzistuojančius gamybos procesus tokiu būdu, kad žaliavos, katalizatoriai ir kitos tarpinės medžiagos būtų pakeisti neteršiančiais (ar mažiau teršiančiais) vandenį produktais.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at reducing the generation of surface water pollutants and wastewater through in-process modifications related to: - cleaner and more efficient production processes and other technologies (cleaner technologies), - the consumption or use of 'cleaner' (adapted) products. Cleaner technologies: Prevention activities consist of replacing an existing production process by a new process designed to bring about a reduction of water pollutants or wastewater generated during production. It includes separation of networks, treatment and re-use of water used in the production process, etc. Use of cleaner products: Prevention activities consist of modifying an existing production process so as to provide for the substitution of raw materials, catalysts and other inputs by non- (or less) water polluting products.

2.2 Nuotekų surinkimo tinklai Sewerage networks

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Nuotekų surinkimo tinklai	Description:	Sewerage networks
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys, kurių tikslas eksploatuoti nuotekų surinkimo tinklus, t.y. nuotekų, taip pat ir lietaus vandens, surinkimas iš vieno ar kelių vartotojų ir transportavimas nuotekų surinkimo tinklais, kolektoriais, cisternomis ir kitomis transporto priemonėmis (asenizacijos cisternomis ir kt.), įskaitant techninę priežiūrą ir remontą. Nuotekų surinkimo tinklai yra kolektorių, vamzdinių, kanalų ir siurblių sistema, skirta nuleisti bet kokias nuotekas (lietaus vandenis, buitines ir kitokias nuotekas) nuo jų atsiradimo vietos į nuotekų apdorojimo stotį arba į tokias vietas, kur jos yra išleidžiamos į paviršinius vandenis.	Explanatory notes:	Activities aimed at the operation of sewerage networks, i.e. the collection and transport of wastewater from one or several users, as well as rainwater, by means of sewerage networks, collectors, tanks and other means of transport (sewage vehicles, etc.), including maintenance and repair. Sewerage networks are the systems of collectors, pipelines, conduits and pumps to evacuate any wastewater (rainwater, domestic and other wastewater) from the points of generation to either a sewage treatment plant or to a point where wastewater is discharged into surface water.

2.3 Nuotekų valymas Wastewater treatment

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Nuotekų valymas	Description:	Wastewater treatment
Aiškinaimosios pastabos:	Nuotekų valymas apima bet kokius procesus, kurie turi nuotekas išvalyti pagal priimtus aplinkos standartus arba kitas kokybes normas. Yra skiriami trys pagrindiniai apdorojimo būdai (mechaninis, biologinis ir pažangusis valymas), kurie apibrėžiami žemiau. Gali būti naudojami alternatyvus valymo būdų apibrėžimai, pvz., pagal BDS šalinimo normas. Mechaninis nuotekų valymas apima fizikinio ir mechaninio pobūdžio procesus, kurių metu filtruojamos nuotekos ir atskiriamas dumblas. Mechaniniai valymo procesai taip pat gali būti derinami ir/arba jungiami su biologiniais ir pažangiaisiais valymo procesais. Mechaninis valymas mažiausiai apima tokius procesus kaip sedimentacija, flotacija ir kt. Šios veiklos pagalba iš skysčio atskiriamos išsimaišiusios kietos medžiagų dalelės naudojant ekranus (stambioms kietosioms medžiagoms) arba sedimentaciją galiausiai panaudojant chemikalus ar flotaciją (pašalinant smėlį, alyvas, dumblo dalis ir kt.). Įrenginiams priskiriami ekranai, sulaikantys stambias kietąsias medžiagas, biologiniai įrenginiai, filtravimo, flokuliacijos ir sedimentacijos įranga; alyvų ir angliavandenių atskyrimo įranga; inerciniai ar gravitaciniai separatoriai, įskaitant hidrociklonus ar centrifugas ir kitas valymo sistemas. Biologinis nuotekų valymas apima procesus, kuriems naudojami aerobiniai arba anaerobiniai mikroorganizmai, kurių pagalba filtruojamos nuotekos ir atskiriamas dumblas, kuriame yra mikroorganizmų masė kartu su kenksmingomis medžiagomis. Biologinio valymo procesai gali būti derinami ir/arba jungiami su mechaniniais ir pažangiųjų technologijų procesais. Šios veiklos pagalba pašalinami teršalai iš medžiagų, galinčių oksiduotis, panaudojant specialias bakterijas: aktyvuoto dumblo metodas arba tam tikros koncentracijos nuotekų anaerobinis valymas. Biologiškai skaidomos medžiagos yra valomos prisodrinto bakterijomis dumblo pagalba atviruose arba uždarojose rezervuaruose. Pažangusis nuotekų valymas apima procesus, leidžiančius sumažinti kai kurių specifinių komponentų koncentraciją nuotekose, ko paprastai negalima pasiekti kitais būdais. Šis	Explanatory notes:	Wastewater treatment designates any process to render wastewater fit to meet applicable environmental standards or other quality norms. Three broad types of treatment (mechanical, biological, and advanced treatment) are specified below. Alternative definitions of types of treatment may be used, e.g. based on removal rates for BOD. Mechanical treatment of wastewater designates processes of a physical and mechanical nature which result in decanted effluent and separate sludge. Mechanical processes are also used in combination and/or in conjunction with biological and advanced unit operations. Mechanical treatment is understood to include at least such processes as sedimentation, flotation, etc. The activity is aimed at separating materials in suspension by the use of screens (large solids) or through sedimentation eventually assisted by chemicals or flotation (elimination of sand, oil, part of the sludge, etc.). Equipment includes screens for large solids, biological plants, equipment for filtration, flocculation, sedimentation; separation of oils and hydrocarbons; separation using inertia or gravity, including hydraulic and centrifugal cyclones, diaphragm floats, etc. Biological treatment of wastewater designates processes which employ aerobic or anaerobic micro-organisms and result in decanted effluent and separate sludge containing microbial mass together with pollutants. Biological treatment processes are also used in combination and/or in conjunction with mechanical and advanced unit operations. This activity is designed to eliminate pollution from oxidisable materials through the use of bacteria: activated sludge technique or anaerobic treatment for specific concentrated wastewater. Biodegradable materials are treated with the addition of bacteria-enriched sludge in open or closed tanks. Treatment of wastewater by advanced technologies designates processes capable of reducing specific constituents in wastewater not normally achieved by other treatment options. Covers all unit operations which are not considered to be mechanical or biological. Includes, for example,

valymas apima visas operacijas, kurios negali būti priskiriamos nei mechaniniam, nei biologiniam nuotekų valymui. Čia įeina, pvz., cheminė koaguliacija, flokuliacija ir nusodinimas, chloravimas iki kritinio taško, mišrus filtravimas, mikroekranavimas, atrankiniai jonų mainai, aktyvintos anglies absorbcija, atvirkštinis osmosas, ultrafiltravimas, elektroflotacija. Pažangusis nuotekų valymas gali būti derinamas ir/arba jungiamas su mechaniniu arba biologiniu nuotekų valymu. Šios veiklos pagalba pašalinamos galinčios oksiduotis biologiškai neskaidomos medžiagos aukštesniame lygyje, taip pat metalai, nitratai, fosforo junginiai ir kt., naudojant veiksmingus biologinius ar fizikinius ir cheminius metodus. Kiekvienam teršalų nukenksminimo būdai reikalinga speciali įranga. Septikai yra nedideli nuotėkų dekantavimo ir nuosėdų dalinio pūdymo įrenginiai per kuriuos teka nuotekos ir kur suspensinės medžiagos dekantuojamos kaip dumblas. Organinės medžiagos (vandenyje ir dumblose) iš dalies suskaidomos anaerobinėmis bakterijomis ir kitais mikroorganizmais. Tai pat įeina septikų (pvz.: septikų ištuštinimas ir kt.) ir jų dalių (pvz.: biologinių aktyvatorių ir kt.) priežiūros paslaugos.

chemical coagulation, flocculation and precipitation; break-point chlorinating; stripping; mixed media filtration; micro-screening; selective ion exchange; activated carbon absorption; reverse osmosis; ultra-filtration; elector flotation. Advanced treatment processes may be used in combination and/or in conjunction with mechanical and biological unit operations. This activity is aimed at eliminating oxidisable non-biodegradable matter at a higher level, as well as metals, nitrate, phosphorous, etc. by using powerful biological or physical and chemical action. Special equipment is required for each depollution. Septic tanks are settling tanks through which wastewater is flowing and the suspended matter is decanted as sludge. Organic matters (in the water and in the sludge) are partly decomposed by anaerobic bacteria and other micro-organisms. Maintenance services of septic tanks (emptying etc.) and other products for septic tanks (biological activators, etc.) are included.

2.4 Aušinimo vandens valymas Treatment of cooling water

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aušinimo vandens valymas	Description:	Treatment of cooling water
Aiškinamosios pastabos:	Aušinimo vandens valymas tai procesas, taikomas aušinimo vandeniui apdoroti, kad šis prieš išleidžiant jį į aplinką atitiktų aplinkos apsaugos standartus. Aušinimo vanduo yra naudojamas karščiui šalinti. Priemonės, metodai ir įranga gali būti: aušinimas oru (papildomos išlaidos, lyginant su aušinimu vandeniu); aušinimo bokštai (iki tam tikro lygio jie turi sumažinti taršą, skirtingai nuo techninių poreikių), aušinimo kanalai, reikalingi apdoroti vandenį iš darbo aikštelių ir kondensuoti išleistus garus, įranga, reikalinga padidinti aušinimo vandens dispersiją išleidžiant, uždarieji aušinimo kanalai (papildomos išlaidos), kanalai, skirti aušinimo vandenį naudoti šildymo tikslais (papildomos išlaidos).	Explanatory notes:	Treatment of cooling water designates "processes which are used to treat cooling water to meet applicable environmental standards before releasing it into the environment. Cooling water is used to remove heat." Means, methods, facilities used may be: air cooling (extra cost compared with water cooling), cooling towers (to the extent they are required to reduce pollution, as distinct from technical needs), cooling circuits for processing water from work sites and for condensing released vapour, equipment for enhancing the dispersion of cooling water on release, closed cooling circuits (extra cost), circuits for use of cooling water for heating purposes (extra cost).

2.5 Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys, kurių tikslas stebėti ir kontroliuoti teršalų koncentraciją nuotekose bei vidaus paviršinių vandenų ir jūros vandens kokybę nuotekų išleidimo vietose (teršalų analizė ir matavimai, kt.).	Explanatory notes:	Activities aimed at monitoring and controlling the concentration of pollutants in wastewater and the quality of inland surface water and marine water at the place wastewater is discharged (analysis and measurement of pollutants, etc.).

2.6 Kita veikla Other activities

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas tvarkyti nuotekas. Čia įeina CEPA 2 būdingos	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at wastewater management. Includes regulation, administration,

administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis aplinkos apsaugos klasėmis susijusių veiklos rūšių.

management, training, information and education activities specific to CEPA 2, when they can be separated from other activities related to the same class and similar activities related to other environmental protection classes.

3	Atliekų tvarkymas Waste management		
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Atliekų tvarkymas	Description:	Waste management
Aiškinamosios pastabos:	<p>Atliekų tvarkymas apima veiklos rūšis ir priemones, kurių tikslas riboti atliekų susidarymą ir sumažinti jų neigiamą poveikį aplinkai. Čia įeina atliekų surinkimas ir apdorojimas, įskaitant stebėsenos ir reguliavimo veiklos rūšis. Taip pat įeina antrinis perdirbimas ir kompostavimas, mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų rinkimas ir apdorojimas, gatvių valymas ir šiukšlių surinkimas. Atliekos tai medžiagos, kurios nėra pagrindiniai produktai (t.y. produktai, skirti rinkai) ir kurių gamintojas toliau nebegali panaudoti gamybai, perdirbimui arba poreikių tenkinimui, ir kurias jis nori pašalinti. Atliekos gali atsirasti išgaunant naudingąsias iškasenas, perdirbant jas į tarpinius arba galutinius produktus, vartojant galutinius produktus, taip pat dėl bet kokios kitos žmogaus veiklos. Čia neįeina atliekos, kurios yra perdirbamos ar pakartotinai panaudojamos jų atsiradimo vietoje. Taip pat neįeina medžiagų atliekos, tiesiogiai išleidžiamos į vandenį ar orą. Pavojingosios atliekos yra tokios atliekos, kurios dėl toksiškų, infektyvių, radioaktyvių, degių ar kitų charakteristikų (požymių), kaip teisės aktų nustatyta, kelia realų ar potencialų pavojų žmonių sveikatai arba kitiems gyviesiems organizmams. Pagal šį apibrėžimą, "pavojingosios atliekos" kiekvienoje šalyje yra suprantamos kaip medžiagos arba produktai, kurie remiantis tos šalies praktika yra laikomi pavojingais. Čia įeina mažo aktyvumo radioaktyviosios atliekos, tuo tarpu kitos radioaktyviosios atliekos čia neįeina (žr. CEPA 7). Mažo aktyvumo radioaktyviosios atliekos yra tokios atliekos, kurioms įprasto tvarkymo arba gabenimo metu nebūtina biologinė apsauga dėl jose esančio nežymaus radionuklidų kiekio. ATLIEKŲ APDOROJIMAS IR ŠALINIMAS Atlieku apdorojimas apima bet kokius procesus, kuriais siekiama pakeisti bet kokių atliekų fizikines, chemines ar biologines savybes arba sudėti, jas neutralizuoti, paversti nepavojingomis, saugiau vežamomis, lengviau regeneruojamomis ir saugojamomis, arba sumažinti jų apimtį. Čia įeina atliekų kompostavimas ir pakartotinis atliekų panaudojimas aplinkos apsaugos tikslais. Dažnai kompostavimas yra atliekų apdorojimo metodas, kurio rezultate gautas kompostas teikiamas nemokamai arba už labai mažą kainą. Čia neįeina komposto gamyba, kurį klasifikuojama NACE/ISIC 24 skyriuje (Trąšų ir azoto junginių gamyba). ISIC/NACE 37 skyriuje pakartotinis atliekų panaudojimas apibrėžiamas kaip "atliekų ar laužo, panaudotų ar ne, perdirbimas taip, kad būtų galima jas pertvarkyti į antrines žaliavas. Kaip įprasta prekių terminais, tiek žaliavos, tiek gatavi produktai, susideda iš atliekų ir laužo, žaliavos gali būti surūšiuotos arba ne, bet jos bet kuriuo atveju nėra tinkamos tolesniam tiesioginiam panaudojimui gamybiniame procese, tuo tarpu gatavi produktai yra tinkami tolesniam perdirbimui ir turi būti laikomi kaip tarpiniai produktai. Veiklos rūšių, klasifikuojamų ISIC/NACE 37 skyriuje, pagrindinis tikslas yra antrinių žaliavų gamyba, tačiau čia gali būti svarbi ir antrinių atliekų tvarkymo veikla. Kompostas ir antrinės</p>	Explanatory notes:	<p>Waste management refers to activities and measures aimed at the prevention of the generation of waste and the reduction of its harmful effect on the environment. Includes the collection and treatment of waste, including monitoring and regulation activities. It also includes recycling and composting, the collection and treatment of low level radioactive waste, street cleaning and the collection of public litter. Waste are materials that are not prime products (that is, products made for the market) for which the generator has no further use for own purposes of production, transformation, or consumption, and which he wants to dispose of. Wastes may be generated during the extraction of raw materials, during the processing of raw materials to intermediate and final products, during the consumption of final products, and during any other human activity. Residuals recycled or reused at the place of generation are excluded. Also excluded are waste materials that are directly discharged into ambient water or air. Hazardous waste is waste that due to its toxic, infectious, radioactive, flammable or other character defined by the legislator poses a substantial actual or potential hazard to human health or living organisms. For the purposes of this definition, "hazardous waste" comprises for each country all those materials and products which are considered to be hazardous in accordance with that country's practices. Low level radioactive waste is included, whereas other radioactive waste is excluded (see CEPA 7). Low level radioactive waste is waste that, because of its low radionuclide content, does not require shielding during normal handling and transportation. TREATMENT AND DISPOSAL OF WASTE Treatment of waste refers to any process designed to change the physical, chemical, or biological character or composition of any waste to neutralise it, render it non-hazardous, safer for transport, amenable for recovery or storage, or to reduce it in volume. A particular waste may undergo more than one treatment process. Composting and recycling activities for the purpose of environmental protection are included. Often composting is a waste treatment method and the resulting compost provided free of charge or at a very low price. The manufacture of compost classified in division 24 of ISIC/NACE (Manufacture of fertilisers and nitrogen compounds) is excluded. Division 37 of ISIC/NACE defines recycling as "the processing of waste, scraps whether or not used, into a form feasible to be transformed in new raw materials. Typical is that, in terms of commodities, both input and output consist of waste and scrap, the input being sorted or unsorted but always unfit for further direct use in an industrial process whereas the output is made fit for further processing and is to be considered then as an intermediate good. A process is required, either mechanical or chemical". The main purpose of activities classified in division 37 of ISIC/NACE is the manufacture of secondary raw</p>

žaliavos (kaip ir produktai pagaminti iš antrinių žaliavų) nėra laikomi aplinkos apsaugos produktais. Čia neįeina jų naudojimas. Atliekų pašalinimas yra galutinis atliekų šalinimas žemės paviršiuje ar po žeme, atliekant kontrolę ar nekontroliuojant, sutinkamai su sanitarijos, aplinkos apsaugos ar saugumo reikalavimais.

materials but there may be important secondary waste management activities. Compost and secondary raw materials (as well as products made of secondary raw materials) are not considered environmental protection products. Their use is excluded. Disposal of waste is the final deposition of waste on or underground in controlled or uncontrolled fashion, in accordance with the sanitary, environmental or security requirements.

3.1 Taršos prevencija keičiant gamybos procesą Prevention of pollution through in-process modifications

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Taršos prevencija keičiant gamybos procesą	Description:	Prevention of pollution through in-process modifications
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas pašalinti ar sumažinti kietųjų atliekų susidarymą, keičiant gamybos procesą, susijusios su: - švaresnių ir efektyvesnių gamybos procesų ir kitų technologijų (švaresnių technologijų) taikymu, - 'švaresnių' (pritaikytų) produktų vartojimu ar naudojimu. Švaresnės technologijos: prevencinė veikla yra esamo gamybos proceso keitimas nauju, siekiant sumažinti nuodingumą ar apimtį atliekų, susidarantių gamybos proceso metu, įskaitant skaidymą ir pakartotinį perdirbimą. Švaresnių produktų naudojimas: prevencinė veikla yra modifikuoti ir pritaikyti gamybos procesus ir įrenginius tokiu būdu, kad žaliavos, katalizatoriai ir kitos tarpinės medžiagos būtų pakeisti naujomis, "pritaikytomis" žaliavomis, kurias naudojant sukuriama mažiau atliekų ar mažiau pavojingų atliekų.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at eliminating or reducing the generation of solid waste through in-process modifications related to: - cleaner and more efficient production processes and other technologies (cleaner technologies), - the consumption or use of 'cleaner' (adapted) products. Cleaner technologies: Prevention activities consist of replacing an existing production process by a new process designed to reduce the toxicity or volume of waste produced during the production process, including by separation and re-processing. Use of cleaner products: Protection activities consist of modifying or adapting the production process or facilities so as to provide for the substitution of raw materials, catalysts and other intermediate inputs by new, "adapted" inputs the use of which produces less waste or less hazardous waste.

3.2 Atliekų surinkimas ir transportavimas Collection and transport

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Atliekų surinkimas ir transportavimas	Description:	Collection and transport
Aiškinamosios pastabos:	Atliekų surinkimas ir vežimas apibrėžiamas kaip savivaldybių arba panašių institucijų, valstybinių arba privačių įmonių, vykdomas atliekų surinkimas ir vežimas į jų tvarkymo arba šalinimo vietas. Čia įeina rūšiuotų atliekų frakcijų surinkimas ir vežimas, siekiant palengvinti jų perdirbimą, ir pavojingų atliekų surinkimas ir vežimas. Čia įeina gatvių valymas, kaip dalis susijusi su viešųjų vietų atliekomis ir šiukšlių surinkimu gatvėse. Čia neįeina žiemos metu teikiamos paslaugos.	Explanatory notes:	Collection and transport of waste is defined as the collection of waste, either by municipal services or similar institutions or by public or private corporations, and their transport to the place of treatment or disposal. It includes the separate collection and transport of waste fractions so as to facilitate recycling and the collection and transport of hazardous waste. Street cleaning is included for the part referring to public litter and collection of garbage from the streets. Excluded are winter services.

3.3 Pavojingųjų atliekų apdorojimas ir šalinimas Treatment and disposal of hazardous waste

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Pavojingųjų atliekų apdorojimas ir šalinimas	Description:	Treatment and disposal of hazardous waste
Aiškinamosios pastabos:	Pavojingųjų atliekų apdorojimas apima tokius procesus, kaip fiziko/cheminis apdorojimas, terminis apdorojimas, biologinis apdorojimas, atliekų kondicionavimas ir bet kuris kitas tinkamas apdorojimo metodas. Pavojingųjų atliekų šalinimas apima atliekų šalinimą savartyne, izoliavimą apvalkalu, laidojimą po žeme, išvertimą į jūrą ir bet kurį kitą tinkamą šalinimo būdą.	Explanatory notes:	Treatment of hazardous waste comprises the processes of physical/chemical treatment, thermal treatment, biological treatment, conditioning of wastes, and any other relevant treatment method. Disposal of hazardous waste comprises landfill, containment, underground disposal, dumping at sea, and any other relevant disposal method.

3.3.1		Šiluminis apdorojimas Thermal treatment	
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Šiluminis apdorojimas	Description:	Thermal treatment
Aiškinamosios pastabos:	Terminis pavojingųjų atliekų apdorojimas tai dujinių, skystųjų arba kietųjų pavojingųjų atliekų oksidavimas aukštoje temperatūroje, paverčiant jas dujomis arba nedegiomis kietomis atliekomis. Dujos pro kaminą išleikia į aplinkos orą (atiduodamos arba neatiduodamos šilumos, jas išvalius arba ne), o likęs šlakas arba pelenai yra šalinami sąvartyne. Pagrindinės pavojingųjų atliekų deginimo technologijos yra rotacinės deginimo krosnys, apipurškimas degalais, grotinės deginimo krosnys, daugiakamerės deginimo krosnys ir deginimo krosnys su pseudoverdančiuoju sluoksniu. Liekanos, sudeginus pavojingąsias atliekas, kartais irgi laikomos pavojingosiomis atliekomis. Gauta šiluminė energija gali būti panaudojama garo, karšto vandens arba elektros energijos gamybai arba nepanaudojama.	Explanatory notes:	Thermal treatment of hazardous waste refers to any process for the high-temperature oxidation of gaseous, liquid, or solid hazardous wastes, converting them into gases and incombustible solid residues. The flue gases are released into the atmosphere (with or without recovery of heat and with or without cleaning) and any slag or ash produced is deposited in the landfill. The main technologies used in the incineration of hazardous waste are the rotary kiln, liquid injection, incinerator grates, multiple chamber incinerators, and fluidised bed incinerators. Residues from hazardous waste incineration may themselves be regarded as hazardous waste. The resulting thermal energy may or may not be used for the production of steam, hot water, or electric energy.
3.3.2		Šalinimas sąvartyne Landfill	
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Šalinimas sąvartyne	Description:	Landfill
Aiškinamosios pastabos:	Šalinimas sąvartyne yra veikla, apimanti galutinį pavojingųjų atliekų šalinimą žemėje arba ant jos kontroliuojamu būdu, atitinkančiu konkrečius geologinius ir techninius reikalavimus.	Explanatory notes:	Landfill is an activity concerning final disposal of hazardous waste in or on land in a controlled way, which meets specific geological and technical criteria.
3.3.3		Kitoks apdorojimas ir šalinimas Other treatment and disposal	
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kitoks apdorojimas ir šalinimas	Description:	Other treatment and disposal
Aiškinamosios pastabos:	Kiti pavojingųjų atliekų apdorojimo ir šalinimo būdai gali būti cheminis ir fizikinis apdorojimas, izoliavimas ir laidojimas po žeme. Cheminio apdorojimo metodai naudojami tiek atlikti visą pavojingųjų atliekų suskaidymą į nenuodingąsias dujas, tiek pakeisti atliekų chemines savybes, t.y. sumažinti tirpumą vandenyje ar tam, kad neutralizuoti rūgštingumą ar šarminumą. Fizikinis pavojingųjų atliekų apdorojimas: čia įeina įvairūs fazių atskyrimo ir kietinimo metodai, kurie atliekas leidžia suformuoti į kietą nepralaidžią masę. Skaidymas pagal fazes apima tokias plačiai taikomas technologijas kaip nuosėdų džiovinimas aikštelėse, ilgalais laikymas rezervuaruose, oro flotacija, įvairūs filtravimo ir centrifugavimo būdai, adsorbicija ir/arba desorbicija, vakuuminė, ekstraktinė ir azeotropinė distiliacija. Kietinimo arba tvirtinimo būdai, paverčiantys atliekas į netirpstančią, kietą medžiagą, paprastai yra taikomi atliekoms apdoroti prieš jas šalinant. Pagal šiuos būdus atliekos paprastai sumaišomos su įvairiais reagentais arba atliekamos įvairios organinės polimerizacijos reakcijos, arba atliekos sumaišomos su organinėmis rišamosiomis medžiagomis. Pavojingųjų medžiagų izoliavimas yra jų laikymas tokiu būdu, kuris leidžia užkirsti kelią jų pasklidimui į aplinką arba jų pasklidimas leidžiamas tik tam tikru leistinu lygiu.	Explanatory notes:	Other treatment and disposal of hazardous waste may consist of chemical and physical treatment, containment and underground disposal. Chemical treatment methods are used both to effect the complete breakdown of hazardous waste into non-toxic gases and, more usually, to modify the chemical properties of the waste, e.g. to reduce water solubility or to neutralise acidity or alkalinity. Physical treatment of hazardous waste: includes various methods of phase separation and solidification whereby the hazardous waste is fixed in an inert, impervious matrix. Phase separation encompasses the widely used techniques of lagooning, sludge drying in beds, and prolonged storage in tanks, air flotation and various filtration and centrifugation techniques, adsorption/desorption, vacuum, extractive and azeotropic distillation. Solidification or fixation processes, which convert the waste into an insoluble, rock-hard material, are generally used as pre-treatment prior to landfill disposal. These techniques employ blending the waste with various reactants or organic polymerisation reactions or the mixing of the waste with organic binders. Containment is the retention of hazardous material in such a way that it is effectively prevented from dispersing into the environment, or is released

Laikoma gali būti specialiai pastatytose talpyklose. Požeminis šalinimas yra laikinas pavojingųjų atliekų saugojimas arba jų galutinis laidojimas po žeme, atsižvelgiant į specifinius geologinius ir techninius reikalavimus.

only at an acceptable level. Containment may occur in specially built containment spaces. Underground disposal includes temporary storage or final disposal of hazardous wastes underground that meet specific geological and technical criteria.

3.4 Nepavojingųjų atliekų apdorojimas ir šalinimas Treatment and disposal of non-hazardous waste

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Nepavojingųjų atliekų apdorojimas ir šalinimas	Description:	Treatment and disposal of non-hazardous waste
Aiškinaimosios pastabos:	Nepavojingųjų atliekų apdorojimas apima tokius procesus, kaip fiziko/cheminis apdorojimas, atliekų deginimas, biologinis apdorojimas ir bet kuris kitas apdorojimo metodas (kompostavimas, perdirbimas ir kt.). Deginimas yra terminis atliekų apdorojimas, kurio metu deginamų medžiagų cheminė energija yra paverčiama šiluminė. Degios sudedamosios dalys pavirsta degimo dujomis ir per dūmtraukius pasišalina iš sistemos. Nedegios neorganinės medžiagos išlieka šlako arba pelenų pavidalu. Nepavojingųjų atliekų šalinimas apima šalinimą sąvartyne, išvertimą į jūrą ir bet kurį kitą šalinimo būdą.	Explanatory notes:	Treatment of non-hazardous waste comprises the processes of physical/chemical treatment, incineration of waste, biological treatment, and any other treatment method (composting, recycling, etc.). Incineration is the thermal treatment of waste during which chemically fixed energy of combusted matters is transformed into thermal energy. Combustible compounds are transformed into combustion gases leaving the system as flue gases. Incombustible inorganic matters remain in the form of slag and fly ash. Disposal of non-hazardous waste comprises landfill, dumping at sea, and any other disposal method.

3.4.1 Deginimas Incineration

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Deginimas	Description:	Incineration

3.4.2 Šalinimas sąvartyne Landfill

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Šalinimas sąvartyne	Description:	Landfill

3.4.3 Kitas apdorojimas ir šalinimas Other treatment and disposal

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kitas apdorojimas ir šalinimas	Description:	Other treatment and disposal

3.5 Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas kontroliuoti ir matuoti atliekų susidarymą ir saugojimą, jų nuodingumą ir kt.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at controlling and measuring the generation and storage of waste, their toxicity, etc.

3.6		Kita veikla Other activities	
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas tvarkyti atliekas. Čia įeina šiai klasei būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis aplinkos apsaugos klasėmis susijusių veiklos rūšių.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at waste management. It includes administration, management, training, information and education activities specific to the class, when they can be separated from other activities related to the same class and from similar activities related to other environmental protection classes.
4		Dirvožemio, požeminių ir paviršinių vandenų apsauga ir atkūrimas Protection and remediation of soil, groundwater and surface water	
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Dirvožemio, požeminių ir paviršinių vandenų apsauga ir atkūrimas	Description:	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water
Aiškinamosios pastabos:	Dirvožemio, požeminių ir paviršinių vandenų apsauga ir atkūrimas apima veiklos rūšis ir priemones, kurių tikslas teršalų infiltracijos prevencija, dirvožemio ir vandens telkinių valymas, dirvožemio apsauga nuo erozijos ir kitos fizinės degradacijos, taip pat ir nuo įdruskėjimo. Čia įeina dirvožemio ir požeminių vandenų teršalų stebėjimas ir kontrolė. Čia neįeina nuotekų tvarkymo veikla (žr. CEPA 2), taip pat veikla, kurios tikslas apsaugoti kraštovaizdį ir biologinę įvairovę (žr. CEPA 6).	Explanatory notes:	Protection and remediation of soil, groundwater and surface water refers to measures and activities aimed at the prevention of pollutant infiltration, cleaning up of soils and water bodies and the protection of soil from erosion and other physical degradation as well as from salinisation. Monitoring, control of soil and groundwater pollution is included. Excluded are wastewater management activities (see CEPA 2), as well as activities aimed at the protection of biodiversity and landscape (see CEPA 6).
4.1		Teršalų infiltracijos prevencija Prevention of pollutant infiltration	
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Teršalų infiltracijos prevencija	Description:	Prevention of pollutant infiltration
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas sumažinti arba pašalinti teršiančias medžiagas, kurios gali patekti į dirvožemį arba prasiskverbti į požeminius vandenis ar ištekėti į paviršinius vandenis. Čia įeina veiklos rūšys, susijusios su pramoninių objektų dirvožemio sandarinimu, užterštų nuotekų ir nutekėjimų surinkimo tinklų įrengimu, teršalų saugojimo įrenginių ir vežimo saugumo stiprinimu.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the reduction or elimination of polluting substances that may be applied to soil, percolate into groundwater or run-off to surface water. Included are activities related to sealing of soils of industrial plants, installation of catchment for pollutant run-offs and leaks, strengthening of storage facilities and transportation of pollutant products.
4.2		Vandens telkinių ir dirvožemio išvalymas Cleaning up of soil and water bodies	
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Vandens telkinių ir dirvožemio išvalymas	Description:	Cleaning up of soil and water bodies
Aiškinamosios pastabos:	Procesai, naudojami sumažinti teršalų kiekį dirvožemyje ir vandens telkiniuose arba vietoje (in situ) arba atitinkamuose įrenginiuose. Čia įeina dirvožemio teršalų šalinimas buvusiose pramoninėse teritorijose, sąvartynuose ir kitose "juodosiose dėmėse", vandens telkinių (upių, ežerų, estuarijų ir kt.) išvalymas nuo teršalų, atsitiktinai užteršto paviršinio vandens asenizacija ir valymas, pvz., surenkant teršalus ar taikant cheminius reagentus, taip pat žemės paviršiaus, vidaus paviršinio ir jūros vandenų (įskaitant ir	Explanatory notes:	Processes to reduce the quantity of polluting materials in soil and water bodies either in situ or in appropriate installations. It includes soil decontamination at former industrial sites, landfills and other black spots, dredging of pollutants from water bodies (rivers, lakes, estuaries, etc.), the decontamination and cleaning up of surface water following accidental pollution e.g. through collection of pollutants or through application of chemicals, as well as the cleaning up of oil spills on land, inland surface waters and seas – including coastal

pakrantės rajonus) valymas nuo išsiliejusios naftos. Čia neįeina ežerų kalkinimas ir vandens telkinių dirbtinis deguoninimas (žr. CEPA 6). Taip pat neįeina civilinės saugos paslaugos. Veiklos rūšys gali apimti: nuosėdų atskyrimo, lokalizavimo ir atstatymo priemones, palaidotų konteinerių ir statinių ištraukimą, dekantavimą (skysčio atskyrimą) ir pakartotiną užkasimą, išmetamų dujų ir skystų nuotekų drenažo tinklų įrengimą, dirvožemio išplovimą naudojant degazavimo (dujų šalinimo) priemones, teršalų išsiurbimą, užteršto dirvožemio pašalinimą ir apdorojimą, biotechnologinius metodus, veikiančius nesukeliant neigiamo poveikio (naudojant fermentus, bakterijas ir kt.), fizikinės chemijos metodus, tokius kaip pervaporacija (išgarinimas per pusiau pralaidžią membraną) ir ekstrahavimas, panaudojant superkritinius skysčius, neutralių dujų ar bazių, nuslopinančių vidaus fermentaciją, injekcijas ir kt.

areas. Excludes the liming of lakes and artificial oxygenation of water bodies (see CEPA 6). Excludes civil protection services. Activities may consist of: measures for separating, containing and recovering deposits, extraction of buried casks and containers, decanting and re-storage, installation of off-gas and liquid effluent drainage networks, soil washing by means of degasification, pumping of pollutants, removal and treatment of polluted soil, biotechnological methods capable of intervening without affecting the site (use of enzymes, bacteria, etc.), physical chemistry techniques such as pervaporation and extraction using supercritical fluids, injection of neutral gases or bases to stifle internal fermentation, etc.

4.3 Dirvožemio apsauga nuo erozijos ir kitos fizinės taršos Protection of soil from erosion and other physical degradation

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Dirvožemio apsauga nuo erozijos ir kitos fizinės taršos	Description:	Protection of soil from erosion and other physical degradation
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas apsaugoti dirvožemį nuo erozijos ir kitos fizinės degradacijos (glaudinimo, kietojo sluoksnio susidarymo ir kt.). Jas gali sudaryti programos, skirtos atkurti apsauginę dirvožemio augalinę dangą, statyti sienelės, apsaugančias nuo erozijos, ir kt. Priemonės taip pat gali apimti žemės ūkio ir ganybos technologijų, mažiau žalingų dirvožemiui ir vandens telkiniams, subsidijavimą. Čia neįeina dėl ekonominių priežasčių atliekamos veiklos rūšys (t.y. žemės ūkio produkcijos gamyba ar gyvenviečių apsauga nuo gamtinių pavojų, tokių kaip nuošliaužos).	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the protection of soil from erosion and other physical degradation (compacting, encrusting, etc.). They may consist of programs intended to restore the protective vegetative cover of soils, construction of anti-erosion walls, etc. Measures may also consist in subsidising agricultural and grazing practices less harmful for soils and water bodies. Excluded are activities carried out for economic reasons (e.g. agricultural production or protection of settlements against natural hazards such as landslides).

4.4 Dirvožemio prevencija nuo druskėjimo ir jo atkūrimas Prevention and remediation of soil salinity

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Dirvožemio prevencija nuo druskėjimo ir jo atkūrimas	Description:	Prevention and remediation of soil salinity
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas dirvožemio nuo druskėjimo prevencija ir jo atkūrimas. Konkretūs veiksmai gali priklausyti nuo klimato, geologinių ir kitų šalies specifinių veiksnių. Taip pat įeina veiksmai, kuriais siekiama padidinti požeminių vandenų plotus, t.y. padidinti gėlo vandens infiltraciją, tam kad išvengtų jūros vandens infiltracijos į požeminių vandenų telkinius ar požeminių vandenų lygio kritimo (kai požeminių vandenų sudėtyje yra didelis druskos kiekis), taip pat vykdančias ilgalaikes augalijos atkūrimo programas, keičiant drėkinimo metodus ir kt. Čia neįeina priemonės ekonominiams tikslams tenkinti (t.y. žemės ūkio produkcijos gamyba, jūros žemės įsisavinimas ir kt.)	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the prevention and remediation of soil salinity. Concrete actions will depend on climatic, geological and other country-specific factors. Included are actions to increase groundwater tables, e.g. through increased freshwater infiltration to avoid infiltration of seawater into groundwater bodies, lowering of groundwater tables (when groundwater contains high levels of salts) through long-term re-vegetation programmes, changes in irrigation practices, etc. Excluded are measures that respond to economic purposes (agricultural production, reclamation of land from the sea, etc.).

4.5 Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši	Description:	Measurement, control, laboratories and the like

veikla

Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas kontroliuoti ir matuoti dirvožemio, požeminių ir paviršinių vandenų kokybę ir teršalų kiekį, matuoti dirvožemio erozijos apimtį, druskėjimą ir kt. Čia įeina stebėjimo sistemų eksploatacija, "juodųjų dėmių" inventorizacija, žemėlapių ir duomenų bazių, aprašančių požeminių ir paviršinių vandenų kokybę, dirvožemio užterštumą, erozijos ir druskėjimo procesus ir kt., sudarymas	Explanatory notes:	All activities and measures aimed at controlling and measuring the quality and pollution of soils, groundwater and surface water, measuring the extent of soil erosion and salinisation etc. Includes the operation of monitoring systems, inventories of "black spots", maps and databases of groundwater and surface water quality, of soil pollution, erosion and salinity, etc.
--------------------------------	--	---------------------------	---

4.6 Kita veikla Other activities

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, skirtos apsaugoti ir atkurti dirvožemį, požeminius ir paviršinius vandenis. Čia įeina šiai klasei būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis aplinkos apsaugos klasėmis susijusių veiklos rūšių.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at the protection and remediation of soil, groundwater and surface water. It includes administration, management, training, information and education activities specific to the class, when they can be separated from other activities related to the same class and from similar activities related to other environmental protection classes.

5 Triukšmo ir vibracijos sumažinimas (išskyrus darbo vietų apsaugą) Noise and vibration abatement (excluding workplace protection)

Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Triukšmo ir vibracijos sumažinimas (išskyrus darbo vietų apsaugą)	Description:	Noise and vibration abatement (excluding workplace protection)
Aiškinamosios pastabos:	Triukšmo ir vibracijos sumažinimas apima veiklą ir priemones, kurių tikslas kontroliuoti ir mažinti pramoninių objektų ir transporto keliamą triukšmą ir vibraciją. Čia įeina veiklos rūšys, apsaugančios nuo "kaimynystės" triukšmo (šokų salių garso izoliacija ir kt.) ir nuo triukšmo tokiose vietose, kuriose dažnai lankosi visuomenė (baseinai ir kt.), mokyklose ir kt. Čia neįeina veikla, apsauganti darbo vietas nuo triukšmo ir vibracijos.	Explanatory notes:	Noise and vibration abatement refers to measures and activities aimed at the control, reduction and abatement of industrial and transport noise and vibration. Activities for the abatement of neighbourhood noise (soundproofing of dancing halls, etc.) as well as activities for the abatement of noise in places frequented by the public (swimming pools, etc.), in schools, etc., are included. Excluded is the abatement of noise and vibration for purposes of protection at the workplace.

5.1 Prevenciniai gamybos proceso pakeitimai triukšmo šaltinyje Preventive in-process modifications at the source

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Prevenciniai gamybos proceso pakeitimai triukšmo šaltinyje	Description:	Preventive in-process modifications at the source
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, skirtos sumažinti pramoninės įrangos, transporto priemonių variklių, orlaivių ir laivų variklių, dujų išmetimo sistemų ir stabdžių keliamą triukšmą ir vibraciją ar kylančio dėl padangų/kelio ar ratų/bėgių salyčio su paviršium triukšmo lygį. Čia įeina įrangos, transporto priemonių (autobusų, sunkvežimių ar traukinių ir geležinkelio transporto, orlaivių ir laivų maitinimo blokų) pritaikymas, siekiant padaryti juos mažiau triukšmingus: gaubtų, stabdžių, dujų išmetimo sistemų ir kt. garso izoliacija. Taip pat įeina pramoninių objektų modernizacija, specializuotas pamatų, absorbuojančių vibraciją, tvirtinimas, rekonstravimas pastatų (statinių) ir/ar įrenginių, tam kad sumažinti jais keliamą triukšmą	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the reduction of noise and vibration from industrial equipment, vehicle motors, aircraft and ships engines, exhaust systems and brakes, or noise level due to tyre/road or wheel/rail surface contact. Includes the adaptation of equipment, vehicles (buses, trucks, or train and power units in the case of rail transport, aircraft and ships) in order to make them less noisy: soundproofing of hoods, brakes, exhaust systems, etc. Includes also plant modifications, specially conceived foundations to absorb vibrations, extra cost for regrouping of buildings and/or of facilities in the interest of noise abatement, special facilities in building construction or reconstruction, equipment and machines conceived or

(skiriamos papildomos lėšos), naudojimas specialių įrenginių pastatų statybai ar rekonstravimui, panaudojimas įrangos ir mašinų, specialiai sukurtų arba sukonstruotų mažinti triukšmą ar vibraciją, įsigijimas ir montavimas mažo triukšmo lygio raketų ir degiklių, kt. Kitos prevencinės veiklos rūšys susideda iš triukšmo mažinimo keičiant paviršius. Kai variklių, dujų išmetimo sistemų ir stabdžių skleidžiamas triukšmas jau sumažintas, triukšmas iš kitų šaltinių tampa vis svarbesnis ir ypač triukšmas, kuris atsiranda nuo padangų kontakto su kelio dangą. Veiklos rūšys susideda iš betoninės kelio dangos keitimo į tylųjį asfaltą, daugiasluoksnį paviršių, kt.

constructed for low noise or vibrations, low noise level flares and burners, etc. Other preventive activities consist of noise abatement through the modification of surfaces. As noise emissions from motors, engines, exhaust systems and brakes are lowered, those from other sources becomes more important and in particular noise that originates from the contact between tyres and road surfaces. Activities consist of substituting concrete by silent asphalt, multi-layered surfaces, etc.

5.1.1 Kelių ir geležinkelių transportas Road and rail traffic			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kelių ir geležinkelių transportas	Description:	Road and rail traffic
5.1.2 Oro transportas Air traffic			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Oro transportas	Description:	Air traffic
5.1.3 Pramoninis ir kitas triukšmas Industrial and other noise			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Pramoninis ir kitas triukšmas	Description:	Industrial and other noise
5.2 Antivibracinių ir triukšmą mažinančių priemonių įrengimas Construction of anti noise/vibration facilities			
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Antivibracinių ir triukšmą mažinančių priemonių įrengimas	Description:	Construction of anti noise/vibration facilities
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, skirtos įrengti ir tvarkyti triukšmą slopinančius įrenginius. Tai gali būti filtrai, pylimai, tvorelės. Taip pat įeina miesto kelių arba geležinkelių paviršiaus pakeitimas triukšmą mažinančia danga. Kas susiję su pramonės ir kaimynystės triukšmu, taip pat įeina papildomų įrenginių įrengimas, pvz., garsą sulaikančios sistemos apsaugančios nuo mašinų keliamo triukšmo ir pipsėjimo, kuro reguliavimo ir garso sugerties sistemos, triukšmo filtrai, barjerai, garsą sulaikantys pastatai, langai, kt., siekiant apriboti triukšmą.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the installation and management of anti-noise facilities. These may be screens, embankments or hedges. They may consist of covering sections of urban motor ways or railroads. As concerns industrial and vicinity noise they also consist of add-on facilities, covering and soundproofing of machines and piping, fuel regulation systems and sound absorption, noise screens, barriers, soundproofing of buildings, noise protective windows, etc., in order to limit noise perception.
5.2.1 Kelių ir geležinkelių transportas Road and rail traffic			
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kelių ir geležinkelių transportas	Description:	Road and rail traffic

5.2.2		Oro transportas Air traffic	
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Oro transportas	Description:	Air traffic
5.2.3		Pramoninis ir kitas triukšmas Industrial and other noise	
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Pramoninis ir kitas triukšmas	Description:	Industrial and other noise
5.3		Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like	
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas kontroliuoti triukšmo ir vibracijos lygį: stacionarių matavimo ir stebėsenos vietų ar mobilios įrangos miestuose, stebėjimo tinklų ir kt. įrengimas ir eksploatacija	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at controlling the level of noise and vibration: installation and operation of stationary measurement and monitoring sites or mobile equipment in urban areas, observation networks, etc.
5.4		Kita veikla Other activities	
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, skirtos kontroliuoti triukšmo ir vibracijos lygį. Čia įeina šiai klasei būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis klasėmis susijusių veiklos rūšių. Čia taip pat įeina, jeigu galima atskirti, eismo valdymas triukšmo kontrolės tikslais (pvz., mažinant greičio nustatytas ribas, tvarkant eismo srautus), greičio ir geografinių apribojimų triukšmą keliančiam transportui nustatymas, aplinkelių tiesimas toliau nuo gyvenamųjų zonų, pėsčiųjų zonų kūrimas, laisvų nuo statybų buferinių zonų kūrimas, transporto rūšių pasiskirstymo restruktūrizavimas (viešojo transporto gerinimas, dviračių naudojimo skatinimas). Tai apima potencialiai didelį administracinių priemonių rinkinį, dėl kurių kyla rimtų identifikavimo problemų, įtraukiant jas į integruotas eismo srautų valdymo ir miestų planavimo programas. Šiose programose sunku atskirti tą dalį priemonių ir išlaidų, kurios susijusios su triukšmo ir vibracijos lygio kontrole, nuo išlaidų, susijusių su oro taršos kontrole, gyvenamosios aplinkos ar eismo saugumo gerinimu. Papildomai reglamentui, kitos priemonės gali būti: finansinės paskatos gaminti ir naudoti mažai triukšmo keliančias transporto priemones, ženklavimo arba vartotojų informavimo programos, siekiant skatinti naudoti mažai triukšmo keliančias transporto priemones ir diegti ramaus vairavimo elgesio normas.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at noise and vibration abatement. It includes administration, management, training, information and education activities specific to the class, when they can be separated from other activities related to the same class and from similar activities related to other classes. It also includes, when separable, traffic management with noise abatement purposes (for example, lowering of speed limits, improvement of traffic flows), introduction of time and geographical restrictions for noisy vehicles, traffic detours at a distance from residential areas, creation of pedestrian areas, creation of construction-free buffer zones, restructuring of modal split (improvement of public transportation, use of bicycles). This covers a potentially large set of administrative measures which raise serious identification problems given their incorporation in integrated programmes of traffic control and urban planning and the difficulty of separating that part of measures and expenditure that, in these programmes, concern noise and vibration abatement from expenditure related to air pollution control, improvement of the living environment or traffic security. In addition to regulation, other measures may consist of: financial incentives for the production and use of low-noise vehicles, labelling or information programmes for consumers so as to encourage the use of low-noise vehicles and the adoption of quiet driving behaviour.

6	Biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga Protection of biodiversity and landscapes		
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga	Description:	Protection of biodiversity and landscapes
Aiškinamosios pastabos:	Biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga apima priemonės ir veiklos rūšis, kurių tikslas apsaugoti ir atstatyti augalijos ir gyvūnijos rūšis, ekosistemas ir gyvūnijos buveines, taip pat ir natūralų ar pusiau natūralų kraštovaizdį. Paskirstymas tarp „biologinės įvairovės“ apsaugos ir „kraštovaizdžio“ apsaugos ne visuomet gali būti praktiškas. Pavyzdžiui, tam tikrų kraštovaizdžio tipų, biotopų, ekozonų ir susijusių dalykų (gyvatvorių, medžių eilių „natūraliems koridoriams“ atstatyti) tvarkymas ir sukūrimas turi aiškų ryšį su biologinės įvairovės išsaugojimu. Čia neįeina istorinių paminklų ar daugiausiai dirbtinio kraštovaizdžio apsauga ir atstatymas, piktžolių kontrolė žemdirbystės tikslais, taip pat ir miškų apsauga nuo miškų gaisrų, daugiausiai kylančių dėl ekonominių priežasčių. Taip pat neįeina sukūrimas ir priežiūra žaliųjų plotų palei kelius ir rekreacinius įrenginius (pvz., golfo aikštelių, kitų sporto įrenginių). Darbai ir išlaidos, susiję su miestų parkais ir sodais, paprastai neturėtų būti čia įtraukti, tačiau kai kuriais atvejais tai gali būti susiję su biologine įvairove. Tokiu atveju ši veikla ir išlaidos turi būti čia įtrauktos.	Explanatory notes: Protection of biodiversity and landscape refers to measures and activities aimed at the protection and rehabilitation of fauna and flora species, ecosystems and habitats as well as the protection and rehabilitation of natural and semi-natural landscapes. The separation between 'biodiversity' and 'landscape' protection may not always be practical. For example, maintaining or establishing certain landscape types, biotopes, eco-zones and related issues (hedgerows, lines of trees to re-establish 'natural corridors') have a clear link to biodiversity preservation. Excluded is the protection and rehabilitation of historic monuments or predominantly built-up landscapes, the control of weed for agricultural purposes as well as the protection of forests against fires when this predominantly responds to economic reasons. The establishment and maintenance of green spaces along roads and recreational structures (e.g. golf courses, other sports facilities) are also excluded. Actions and expenditure related to urban parks and gardens would not normally be included but may be related in some cases to biodiversity – in such cases the activities and expenditure should be included.	

6.1	Gyvūnijos rūšių ir buveinių apsauga ir atstatymas Protection and rehabilitation of species and habitats		
------------	--	--	--

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Gyvūnijos rūšių ir buveinių apsauga ir atstatymas	Description:	Protection and rehabilitation of species and habitats
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas yra išsaugoti, atkurti ir atnaujinti augalijos ir gyvūnijos rūšis, taip pat atstatyti, atkurti ir performuoti suniokotas gyvūnijos buveines, siekiant sustiprinti jų natūralias funkcijas. Čia įeina genetinio paveldo išsaugojimas, pažeistų ekosistemų išlaisvinimas, tam tikrų gyvūnų ir augalų rūšių eksploatavimo, prekybos ir pan. draudimų platinimas apsaugojimo tikslais. Taip pat yra įtraukti surašymai, inventorizacijos, duomenų bazės, genų fondų ar bankų sukūrimas, linijinių struktūrų (pvz., gyvūnams skirtų požeminių perėjų ar tiltų virš greitkelių ar geležinkelių ir kt.) kūrimas, jauniklių maitinimas, specializuotų natūralių rezervatų (botanikos draustinių ir kt.) tvarkymas. Šioms veiklos rūšims taip pat gali būti priskirta gyvūnijos ir augalijos kontrolė, siekiant išlaikyti gamtinį balansą, įskaitant plėšrūnų veislių atkūrimą ir egzotinės gyvūnijos ir augalijos, kuri kelia grėsmę vietinei gyvūnijai, augalijai ir buveinių egzistavimui, kontrolė. Pagrindinės veiklos rūšys ir priemonės yra bet kokios kategorijos saugomų teritorijų, t.y. apsaugotų teritorijų nuo bet kokios ekonominės veiklos ar kuriose pastaroji yra reglamentuojama apribojimais, kurių aiškus tikslas yra išlaikyti ir apsaugoti buveines, tvarkyba ir plėtojimas. Taip pat čia įeina vandens telkinių, kaip akvabuveinių, atkūrimas: dirbtinai prisotinant deguonies ir neutralizuojant kalkėmis. Kai šios akcijos turi aiškų biologinės įvairovės apsaugos tikslą, priemonės ir veiklos rūšys, susijusios su miesto parkais ir sodais, taip pat čia įtraukiamos. Čia įeina ir žemės pirkimas	Explanatory notes: Activities and measures aimed at the conservation, reintroduction or recovery of fauna and flora species, as well as the restoring, rehabilitation and reshaping of damaged habitats for the purpose of strengthening their natural functions. Includes conserving the genetic heritage, re-colonising destroyed ecosystems, placing bans on exploitation, trade, etc. of specific animal and plant species, for protection purposes. Also includes censuses, inventories, databases, creation of gene reserves or banks, improvement of linear infrastructures (e.g., underground passages or bridges for animals at highways or railways, etc.), feeding of the young, management of special natural reserves (botany conservation areas, etc.). Activities may also include the control of fauna and flora to maintain natural balances, including re-introduction of predator species and control of exotic fauna and flora that pose a threat to native fauna, flora and habitats. Main activities are the management and development of protected areas, whatever the denomination they receive, i.e. areas protected from any economic exploitation or in which the latter is subject to restrictive regulations whose explicit goal is the conservation and protection of habitats. Also included are activities for the restoration of water bodies as aquatic habitats: artificial oxygenation and lime-neutralisation actions. When they have a clear protection of biodiversity purpose, measures and activities related to urban parks and gardens are to be included. Purchase of land for protection of species	

gyvūnijos rūšių ir buveinių išsaugojimo tikslais.

and habitats purpose is included.

6.2 Natūralaus ir pusiau natūralaus kraštovaizdžio apsauga Protection of natural and semi-natural landscapes

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Natūralaus ir pusiau natūralaus kraštovaizdžio apsauga	Description:	Protection of natural and semi-natural landscapes
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas yra apsaugoti natūralų ir pusiau natūralų kraštovaizdį, palaikant ir didinant jų estetinę vertę bei vaidmenį išsaugant biologinę įvairovę. Čia įeina juridškai saugomų natūralių objektų išlaikymas, išlaidos patirtos atstatant apleistas kasyklas ir karjerus, iš naujo natūralizuojant upių pakrantes, užkasant elektros linijas, parama kraštovaizdžiams, kuriems kyla grėsmė dėl vyraujančių ekonominių sąlygų tradicinėje žemdirbystėje ir pan. Biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsaugos, susijusios su žemdirbyste, vienintelis prieinamas duomenų šaltinis gali būti konkrečių valstybės pagalbos programų ūkininkams identifikavimas. Taip pat įeina miškų apsauga nuo miško gaisrų kraštovaizdžio išsaugojimo tikslais. Čia neįeina priemonės naudojamos istorinių paminklų apsaugos tikslais, priemonės, kurių tikslas padidinti estetinę vertę ekonominiiais tikslais (pvz., kraštovaizdžio pertvarkymas didinant nekilnojamojo turto vertę), taip pat daugiausiai tankiai apgyvendintų kraštovaizdžių apsauga.	Explanatory notes:	Activities and measures aimed at the protection of natural and semi-natural landscapes to maintain and increase their aesthetic value and their role in biodiversity preservation. Included is the preservation of legally protected natural objects, expenditures incurred for the rehabilitation of abandoned mining and quarrying sites, renaturalisation of river banks, burying of electric lines, maintenance of landscapes that are the result of traditional agricultural practices threatened by prevailing economic conditions, etc. For biodiversity and landscape protection related to agriculture, the identification of specific state aid programmes to farmers may be the only data source available. Protection of forests against forest fires for landscape protection purpose is included. Excluded are measures taken in order to protect historic monuments, measures to increase aesthetic values for economic purposes (e.g., re-landscaping to increase the value of real estates) as well as protection of predominantly built-up landscapes.

6.3 Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinamosios pastabos:	Matavimo, stebėjimo ir analizės veiklos rūšys, kurios nėra įtrauktos į ankstesnes pozicijas. Iš esmės gyvūnijos ir augmenijos inventorizacija čia nėra įtaukta, kadangi ji yra klasifikuojama su šių rūšių apsauga.	Explanatory notes:	Measurement, monitoring, analysis activities which are not classified under the preceding items. In principle, inventories of fauna and flora are not covered since they are classified under protection of species.

6.4 Kita veikla Other activities

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas biologinės įvairovės ir kraštovaizdžio apsauga. Čia įeina šiai sričiai būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia sritimi susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis sritimis susijusių veiklos rūšių.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at the protection of biodiversity and landscape. It includes administration, training, information and education activities specific to the domain, when they can be separated from other activities related to the same domain and similar activities related to other classes.

7 Radiacinė sauga (išskyrus išorinę saugą) Protection against radiation (excluding external safety)

Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Radiacinė sauga (išskyrus išorinę saugą)	Description:	Protection against radiation (excluding external safety)
Aiškinamosios pastabos:	Radiacinė sauga, susijusi su veiklos rūšimis ir priemonėmis, kuriomis siekiama sumažinti arba pašalinti iš bet kokio šaltinio skleidžiamos	Explanatory notes:	Protection against radiation refers to activities and measures aimed at the reduction or elimination of the negative consequences of radiation emitted from any

spinduliuotės neigiamas pasekmes. Čia įeina didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų, t. y. aliekių, kurios dėl didelio radionuklidų kiekio normaliomis tvarkymo ir transportavimo sąlygomis turi būti ekranizuotos, tvarkymas, transportavimas ir apdorojimas. Čia neįeina veiklos rūšys ir priemonės, susijusios su technologinės rizikos prevencija (pvz., atominių elektrinių išorinė sauga), taip pat darbo vietose naudojamos saugos priemonės. Taip pat neįeina veiklos rūšys, susijusios su mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų rinkimu ir apdorojimu (žr. 3 CEPA) RADIOAKTYVIJŲ ATLIEKŲ APIBRĖŽIMAS Bet kokios medžiagos, turinčios arba užterštos radionuklidais, kurių koncentracija viršija atsakingų institucijų nustatytus „švarumo lygius“, ir kurios negali būti niekaip panaudotos.

Radioaktyviosios atliekos susidaro atominėse elektrinėse ir susijusiuose branduolinio kuro ciklo įrenginiuose, taip pat kitais būdais naudojant radioaktyvias medžiagas, pvz., naudojant radionuklidus ligoninėse arba mokslinio tyrimo institutuose. Kitos reikšmingos atliekos atsiranda kasant ir malant urano rūdą arba pakartotinai perdirbant panaudotą kurą.

source. Included is the handling, transportation and treatment of high level radioactive waste, i.e. waste that, because of its high radionuclide content, requires shielding during normal handling and transportation. Excluded are activities and measures related to the prevention of technological hazards (e.g. external safety of nuclear power plants), as well as protection measures taken at workplaces. Also excluded are activities related to collection and treatment of low-level radioactive waste (see CEPA 3). DEFINITION OF RADIOACTIVE WASTE Any material that contains or is contaminated with radionuclides at concentrations or radioactivity levels greater than the "exempt quantities" established by the competent authorities, and for which no use is foreseen. Radioactive wastes are produced at nuclear power plants and at associated nuclear fuel cycle facilities as well as through other uses of radioactive material, for example, the use of radionuclides in hospitals and research establishments. Other important wastes are those from mining and milling of uranium and from the reprocessing of spent fuel.

7.1 Supančiosios aplinkos apsauga Protection of ambient media

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Supančiosios aplinkos apsauga	Description:	Protection of ambient media
Aiškinaimosios pastabos:	Supančiosios aplinkos apsauga apjungia veiklos rūšis ir priemones, kurios naudojamos siekiant ją apsaugoti nuo radiacijos. Jas gali sudaryti tokios apsaugos priemonės, kaip ekranavimas, buferinių zonų sukūrimas ir pan.	Explanatory notes:	Protection of ambient media groups together activities and measures undertaken in order to protect ambient media from radiation. It may consist of protecting measures such as screening, creation of buffer zones, etc.

7.2 Aukšto radioaktyvumo atliekų transportavimas ir apdorojimas Transport and treatment of high level radioactive waste

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aukšto radioaktyvumo atliekų transportavimas ir apdorojimas	Description:	Transport and treatment of high level radioactive waste
Aiškinaimosios pastabos:	Bet koks procesas, skirtas transportuoti, galutinai apdoroti, izoluoti ar dėti į atliekyną didelio aktyvumo radioaktyvias atliekas Didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų rinkimas ir vežimas susideda iš didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų surinkimo, kurį dažniausiai atlieka specializuotos firmos, ir vežimo iki jų apdorojimo, galutinio apdorojimo, saugojimo ir dėjimo į atliekyną vietas. Didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų galutinis apdorojimas susideda iš veiklos rūšių, kurios transformuoja didelio aktyvumo radioaktyvias atliekas į tinkamas ir tinkamai paruoštas atliekas vežti ir/arba saugoti ir/arba dėti į atliekyną. Galutinis apdorojimas gali būti dalimi ISIC/NACE 23 skyriaus veiklos rūšių (Branduolinio kuro perdirbimas). Didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų sulaikymas skirtas saugoti radioaktyvias atliekas taip, kad jos būtų veiksmingai apsaugotos nuo sklaidos į aplinką, arba jų sklaidą siektų priimtina lygmenį. Sulaikymas gali būti atliekamas specialiai sukonstruotuose apgaubuose. Didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų šalinimas po žeme yra didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų laikinas saugojimas arba galutinis šalinimas požeminėse saugyklose, kurios atitinka specifinius geologinius ir techninius kriterijus.	Explanatory notes:	Any process designed for the transport, conditioning, containment or underground disposal of high level radioactive waste. Collection and transport of high level radioactive waste consists of the collection of high level radioactive waste, generally by specialised firms and their transport to the place of treatment, conditioning storage and disposal. Conditioning of high level radioactive waste consists of activities that transform high level radioactive waste into a proper and fit condition for transport and/or storage and/or disposal. Conditioning may occur as part of ISIC/NACE 23 (processing of nuclear fuels) activities. Containment of high level radioactive waste designates the retention of radioactive waste in such a way that it is effectively prevented from dispersing into the environment, or is released only at an acceptable level. Containment may occur in specially built containment spaces. Underground disposal of high level radioactive waste is the temporary storage or final disposal of high level radioactive waste in underground sites that meet specific geological and technical criteria.

7.3	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla Measurement, control, laboratories and the like		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Matavimas, kontrolė, laboratoriniai tyrimai ir panaši veikla	Description:	Measurement, control, laboratories and the like
Aiškinamosios pastabos:	Veiklos rūšys, kurių tikslas matuoti, kontroliuoti ir stebėti radioaktyvųjį foną ir radioaktyvumą, ryšium su didelio aktyvumo radioaktyviosiomis atliekomis, naudojant specifinius įrengimus, instrumentus ir įrangą.	Explanatory notes:	Activities aimed at measuring, controlling and monitoring ambient radioactivity and radioactivity due to high level radioactive waste by means of specific equipment, instruments and installations.
7.4	Kita veikla Other activities		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kita veikla	Description:	Other activities
Aiškinamosios pastabos:	Visos kitos veiklos rūšys ir priemonės, kurių tikslas apsaugoti supančiąją aplinką nuo radiacijos, ir didelio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų apdorojimas ir vežimas. Čia įeina šiai sričiai būdingos administravimo, vadybos, mokymų, informavimo ir švietimo veiklos rūšys, jeigu jas galima atskirti nuo kitų su šia klase susijusių veiklos rūšių ir panašių su kitomis aplinkos apsaugos klasėmis susijusių veiklos rūšių.	Explanatory notes:	All other activities and measures aimed at the protection of ambient media against radiation and transport and treatment of high level radioactive waste. It includes administration, training, information and education activities specific to the domain, when they can be separated from other activities related to the same class and similar activities related to other environmental protection classes.
8	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla Research and development		
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	Description:	Research and development
Aiškinamosios pastabos:	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla (R&D) apima sisteminiu pagrindu atliekamą kūrybinį darbą, kurio tikslas padidinti žinių visumą ir įgytas žinias pritaikyti kuriant naujas programas (žr. Frascati vadovą, OECD 1994) aplinkos apsaugos srityje. Visos klasėje sugrupuotos veiklos rūšys ir sąnaudos yra orientuotos į aplinkos apsaugą: taršos šaltinių identifikavimas ir analizė, teršalų dispersijos mechanizmas aplinkoje ir jų įtaka žmogui, gyvūnų rūšims ir biosferai. Į šią poziciją įeina visų rūšių teršalų prevencijos ir šalinimo srityje atliekami R&D, taip pat R&D orientuoti į teršalų matavimo ir analizės įrangą ir prietaisus. Jeigu atskiriamos visos R&D veiklos rūšys, jos turi būti klasifikuojamos šioje pozicijoje, net esant nuorodai į konkrečią klasę Aplinkos R&D toliau yra klasifikuojami sutinkamai su 1993 m. NABS (Mokslinių programų ir biudžeto analizės ir palyginimų nomenklatūra, Eurostatas, 1994). Čia neįeina R&D veiklos rūšys, susijusios su gamtinių resursų vadyba.	Explanatory notes:	Research and development (R&D) comprises creative work undertaken on a systematic basis in order to increase the stock of knowledge and the use of this knowledge to devise new applications (see Frascati manual, OECD 1994) in the field of environmental protection. The class regroups all R&D activities and expenditure oriented towards environmental protection: identification and analysis of sources of pollution, mechanisms of dispersion of pollutants in the environment as well as their effects on human beings, the species and the biosphere. This heading covers R&D for the prevention and elimination of all forms of pollution, as well as R&D oriented towards equipment and instruments of pollution measurement and analysis. When separable all R&D activities even when referring to a specific class have to be classified under this position. Environmental R&D is further classified in accordance with the 1993 NABS (Nomenclature for the Analysis and Comparison of Scientific Programmes and Budgets, Eurostat 1994). Excluded are R&D activities related to the management of natural resources.
8.1	Aplinkos oro ir klimato apsauga Protection of ambient air and climate		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aplinkos oro ir klimato apsauga	Description:	Protection of ambient air and climate

8.1.1 Aplinkos oro apsauga Protection of ambient air

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aplinkos oro apsauga	Description:	Protection of ambient air

8.1.2 Atmosferos ir klimato apsauga Protection of atmosphere and climate

Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Atmosferos ir klimato apsauga	Description:	Protection of atmosphere and climate

8.2 Vandens apsauga Protection of water

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Vandens apsauga	Description:	Protection of water

8.3 Atliekos Waste

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Atliekos	Description:	Waste

8.4 Dirvožemio ir požeminių vandenų apsauga Protection of soil and groundwater

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Dirvožemio ir požeminių vandenų apsauga	Description:	Protection of soil and groundwater

8.5 Triukšmo ir vibracijos sumažinimas Abatement of noise and vibration

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Triukšmo ir vibracijos sumažinimas	Description:	Abatement of noise and vibration

8.6 Ggyvūnijos rūšių ir buveinių apsauga Protection of species and habitats

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Ggyvūnijos rūšių ir buveinių apsauga	Description:	Protection of species and habitats

8.7 Radiacinė sauga Protection against radiation

Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Radiacinė sauga	Description:	Protection against radiation

8.8	Kiti aplinkos moksliniai tyrimai Other research on the environment		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kiti aplinkos moksliniai tyrimai	Description:	Other research on the environment
9	Kitos aplinkos apsaugos veiklos rūšys Other environmental protection activities		
Lygmuo:	1	Level:	1
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Kitos aplinkos apsaugos veiklos rūšys	Description:	Other environmental protection activities
Aiškinaimosios pastabos:	Kitos aplinkos apsaugos veiklos rūšys, siejamos su visomis aplinkos apsaugos veiklos rūšimis, skirtomis atlikti bendrą aplinkos administravimą ir tvarkymą, ar specialiai į aplinkos apsaugą orientuotą mokymą ir ugdymą, ar visuomenės informavimą, ir kurios nėra klasifikuojamos kitose CEPA kategorijose. Čia taip pat klasifikuojama veikla, dėl kurios atsiranda nedalomų išlaidų, ir niekur kitur nepriskirta veikla.	Explanatory notes:	Other environmental protection activities refers to all environmental protection activities which take the form of general environmental administration and management activities or training or teaching activities specifically oriented towards environmental protection or which consist of public information, when they are not classified elsewhere in CEPA. It also includes activities leading to indivisible expenditure, as well as activities not elsewhere classified.
9.1	Bendrasis aplinkos administravimas ir tvarkymas General environmental administration and management		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Bendrasis aplinkos administravimas ir tvarkymas	Description:	General environmental administration and management
Aiškinaimosios pastabos:	Į bendrąjį aplinkos administravimą įeina bet kuri apibrėžta veikla, nukreipta vyriausybinių ar nevyriausybinių institucijų priimtoms su aplinkos apsaugos veikla susijusiems sprendimams paremti. Bendrasis aplinkos administravimas, reguliavimas ir panaši veikla Bet kuri apibrėžta valdžios sektoriaus ir ne pelno siekiančių institucijų, teikiančių paslaugas namų ūkiams (NPISH), atliekama veikla, susijusi su aplinkos reguliavimu ir administravimu, bei sprendimų, priimtų aplinkos apsaugos veiklos rūšių srityje, rėmimu. Kai įmanoma tokia veikla turi būti priskirta kitoms klasėms. Jei to padaryti neįmanoma, jos turi būti įtrauktos į šią klasifikatoriaus poziciją. Aplinkos tvarkymas Bet kuri apibrėžta korporacijos veikla, kuri yra tiesiogiai susijusi su bendru rėmimu sprendimų, priimtų aplinkos apsaugos veiklos rūšių srityje. Tokia veikla apima deklaracijų ar paraiškų leidimams rengimą, vidaus aplinkos vadybą, aplinkos sertifikavimo procesą (ISO 14000, EMAS), taip pat aplinkos konsultacinių paslaugų teikimą. Čia įeina ir vienetų, kurie specializuojasi aplinkos konsultavimo, priežiūros ir analizės srityje, veikla. Tokios veiklos rūšys, kai įmanoma, turėtų būti priskirtos kitoms CEPA klasėms.	Explanatory notes:	General administration of the environment designates any identifiable activity that is directed at the general support of decisions taken in the context of environmental protection activities, whether by governmental or by non-governmental units. General administration of the environment, regulation and the like Any identifiable activity within general government and NPISH units that is directed towards the regulation, administration of the environment and the support of decisions taken in the context of environmental protection activities. When possible such activities should be allocated to other classes. If this is impossible, they should be included under this position of the classification. Environmental management Any identifiable activity of corporations that is directed at the general support of decisions taken in the context of environmental protection activities. It includes the preparation of declarations or requests for permission, internal environmental management, environmental certification processes (ISO 14000, EMAS), as well as the recourse to environmental consultancy services. Activities of units specialised in environmental consultancy, supervision and analysis are included. When possible such activities should be allocated to other CEPA classes
9.1.1	Bendrasis administravimas, reguliavimas ir panaši veikla General administration, regulation and the like		
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Bendrasis administravimas, reguliavimas ir panaši veikla	Description:	General administration, regulation and the like

9.1.2	Aplinkos tvarkymas Environmental management		
Lygmuo:	3	Level:	3
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Aplinkos tvarkymas	Description:	Environmental management
9.2	Švietimas, mokymas ir informacija Education, training and information		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Švietimas, mokymas ir informacija	Description:	Education, training and information
Aiškinaimosios pastabos:	Veiklos rūšys, kuriomis siekiama organizuoti bendrą aplinkosauginį švietimą arba mokymą ir skleisti informaciją apie aplinką. Čia įeina vidurinių mokyklų programos, universitetų lygmens ar specialūs kursai, kuriais siekiama ugdyti aplinkosauginį supratimą. Čia taip pat įeina tokia veikla, kaip aplinkos apsaugos ataskaitų sudarymas, informavimas apie aplinką ir pan.	Explanatory notes:	Activities that aim at providing general environmental education or training and disseminating environmental information. Included are high school programs, university degrees or special courses specifically aimed at training for environmental protection. Activities such as the production of environmental reports, environmental communication, etc. are also included.
9.3	Veikla, dėl kurios atsiranda nedalomų išlaidų Activities leading to indivisible expenditure		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Veikla, dėl kurios atsiranda nedalomų išlaidų	Description:	Activities leading to indivisible expenditure
Aiškinaimosios pastabos:	Aplinkos apsaugos veiklos rūšys, dėl kurių atsiranda nedalomos išlaidos, t. y. veiklos rūšys, kurios negali būti priskirtos bet kuriai kitai CEPA klasei. Tarptautinė finansinė pagalba gali būti pavyzdys, kaip gali būti sunku šalims donorėms priskirti tarptautinę pagalbą atskiroms klasėms. Jei tarptautinė pagalba yra svarbi dėl apimties ir / ar konkretaus politinio intereso, CEPA 9-tos kategorijos dviženklės pozicijos gali būti pakankamos nacionalinėms reikmėms.	Explanatory notes:	Environmental protection activities that lead to indivisible expenditure, i.e. which cannot be allocated to any other CEPA class. International financial aid may be a case in point as it may be difficult for the donor countries to attribute international aid to individual classes. If international aid is important in volume and/or of specific political interest, a separate 2-digit heading under CEPA 9 could be adequate for national purposes.
9.4	Niekur kitur nepriskirtos veiklos rūšys Activities not elsewhere classified		
Lygmuo:	2	Level:	2
Lygmens pavadinimas:	Kategorija	Level name:	Category
Pavadinimas:	Niekur kitur nepriskirtos veiklos rūšys	Description:	Activities not elsewhere classified
Aiškinaimosios pastabos:	Į šią poziciją įtrauktos visos aplinkos apsaugos veiklos rūšys, kurios negali būti klasifikuojamos kitose šio klasifikatoriaus pozicijose.	Explanatory notes:	This position groups together all these environmental protection activities that cannot be classified under other positions of the classification.